

3. «Про затвердження Національного стандарту №2 «Оцінка нерухомого майна»: Постанова КМУ від 28.10.2004 № 1442.

4. «Про затвердження Національного стандарту №3 «Оцінка цілісних майнових комплексів»: Постанова КМУ від 29.11.2006 №1655.

5. «Про затвердження Національного стандарту №4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»: Постанова КМУ від 03.10.2007 № 1185.

6. Мендрул О. Г. Управління вартістю підприємств: Монографія. — К.: КНЕУ, 2002. — 272 с.

7. Попков В. П., Евстафьева Е. В. Оценка бизнеса. Схемы и таблицы: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2007. — 240 с.

8. ВАТ «Одеський припортовий завод». Річна фінансова звітність, 2009 р. // Агентство розвитку інформації на фінансовому ринку УкрІнформ —

find similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman

УДК 336.1:352

В. В. Зайчикова,

канд. екон. наук, старший науковий співробітник,

докторант кафедри фінансів

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ФОРМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Динамічне та інноваційне інституційне забезпечення інвестиційної діяльності в умовах відновлення світової економіки після фінансової кризи зумовлює пошук адекватних форм та інструментів інвестиційного розвитку. Фінансова політика держави формується під впливом глобальних економічних і фінансових процесів, у тому числі утворення та реорганізації наднаціональних фінансових інституцій. Зокрема, координація фінансової політики в країнах єврозони зумовлена тим, що «Європа знаходиться в пошуку глобальних рішень по забезпеченню ефективної і стійкої фінансової системи» [1, с. 6]. Позиціонування України в глобальному фінансовому середовищі має відбуватися з урахуванням трьох детермінант інвестиційної привабливості: об'єктивна потреба в інвестиціях як перехідної економіки, здатність ефективно реалізувати інвестиційні проекти та конкурентоспроможність, забезпечення умов інвестиційної діяльності. Наявність першої передумови характеризується такими показниками, як: глобальний індекс прямих іноземних інвестицій, що зростає; частка у світовому обсязі прямих іноземних інвестицій, половина якого припадає на перехідні

країни та такі, що розвиваються та інвестування глобальних фінансових потоків, чверть з яких реалізується у вказаних країнах [2, с. 2]. У той же час, за останній рік відбулося зниження на сім позицій України у рейтингу конкурентоспроможності [3], що значно зменшує здатність ефективно реалізувати інвестиційні проекти. Однак частково це компенсується впровадженням регуляторних реформ. Як видно з таблиці 1, покращання рівня інвестиційної привабливості країни зумовлюється зростанням її рейтингу сприятливих умов ведення підприємницької діяльності.

Наприклад, у Грузії в процесі здійснення радикальних реформ з 2004 року було запроваджено ліберальну податкову систему та сприятливі умови для потенційних інвесторів: «про-бізнес» законодавство і ліберальний закон про працю. Як наслідок, у 2007 році чотирирічні середні темпи зростання ВВП склали 10,5 %, а приріст іноземних інвестицій — понад 2 млрд дол. Привертає увагу досвід Грузії у сфері запровадження нових форм заохочення інвестиційної діяльності у регіональному вимірі для стимулювання економічного зростання та підтримки сталого розвитку торгово-транзитної функції держави, що втілювалося у трьох типах спеціалізованих податкових ставок і процедур звільнення від оподаткування (табл. 2): вільні індустріальні зони, вільне складське підприємництво, міжнародні кредитні компанії [5].

Таблиця 1

РЕЙТИНГ СПРИЯТЛИВИХ УМОВ ВЕДЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ [4, с. 4]

Місце в рейтингу, 2010 рік	Місце в рейтингу, 2009 рік	Країна
1	1	Сінгапур
2	2	Нова Зеландія
3	3	Гонконг, Китай
4	4	США
5	6	Великобританія
11	16	Грузія
27	30	Латвія
41	80	Киргизстан
58	82	Білорусь
94	108	Молдова
120	118	Росія
142	146	Україна

Таблиця 2

СПЕЦІАЛЬНІ РЕЖИМИ ЗВЛЬНЕННЯ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ В ГРУЗІЇ [5]

Види податків	Вільні індустріальні зони	Вільне складське підприємництво	Міжнародні кредитні компанії
Податок на прибуток підприємств	0 %	0 %	0 %
Податок на додану вартість	0 %	0 %	0 %
Митний збір	0 %	0 %	0 %, 5 %, 12 %
Податок на нерухомість	0 %	до 1 %	до 1 %
Податок на доходи фізичних осіб	20 %	20 %	20 %

Податкові інструменти стимулювання інвестиційної діяльності використовуються і в Китаї, де статус експерименту надається пільговим режимам оподаткування в окремих регіонах з наступним їх впровадженням на всій території країни. В сучасних умовах, після тридцятиріччя функціонування вільних економічних зон у Китаї переходять до запровадження режиму вільної торгівлі на окремих територіях, що дозволяє спочатку запроваджувати реформи локально, потім розповсюджувати досвід на територію всієї країни [6]. Таким чином, відбувається активне формування інвестиційної стратегії в регіонах, а не пасивне очікування встановлених центральним урядом завдань розвитку інвестиційної діяльності. На території Республіки Білорусь діють шість вільних економічних зон, у яких залучено 280 резидентів з понад 30 країн, зайняті 61 тис. осіб, залучено проектів на понад 360 млн дол.

Віднесення до спеціальних режимів інвестування лише спеціальних (вільних економічних зон) і територій пріоритетного розвитку обмежує форми інвестиційної діяльності в реалізації фінансової політики регіонального розвитку. Тому, перспективним напрямом удосконалення вітчизняного законодавства має стати узагальнення в єдиному нормативному акті всіх форм та інструментів, зокрема таких специфічних форм інвестування, як: концесії, приватно-публічні партнерства, дво- та багатосторонні міжнародні угоди, якими встановлюються спеціальні режими інвестування, спеціальні режими інвестування технологічних парків, інвестиційні фонди, державні інвестиційні програми тощо.

Вирішення питань регіонального розвитку в галузі сталого розвитку, охорони навколишнього середовища стає обмеженим на рівні органів місцевого самоврядування, коли інвестори очі-

кують відповідного субсидування з місцевих бюджетів для компенсації ризиків інвестиційних проектів у вказаних сферах, тому надання такого типу місцевих суспільних благ набуває глобального характеру і в майбутньому має фінансуватися в рамках міжнародних угод [7, с.71]. Зазначене обумовлює необхідність пошуку нових інструментів активізації інвестиційної діяльності в Україні, трансформації інструментів фінансування регіонального розвитку з субсидування до співфінансування, від надання податкових преференцій окремим галузям до вільної торгівлі в межах міжнародних інтеграційних програм розвитку.

Список літератури

1. Europe 2020 — A strategy for smart, sustainable and inclusive growth. — European Commission, Brussels, 3.3.2010, 32 p.
2. *James Zhan*. World Investment Report 2010. Investing in a Low-Carbon Economy. — UNCTAD, Geneva Division on Investment and Enterprise. 22 July 2010. 41 p.
3. The Global Competitiveness Report 2010-2011. Ukraine. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://gcr.weforum.org/gcr2010/>
4. Doing Business 2010. — A copublication of The World Bank, IFC and Palgrave MacMillan, 2009. 215 p.
5. Електронний ресурс. — Режим доступу: <http://www.investingeorgia.org/?92/government/&pp=5>
6. Електронний ресурс. — Режим доступу: <http://russian.china.org.cn/>
7. Konrad von Moltke An International Investment Regime? Issues of Sustainability International Institute for Sustainable Development. — 2000. Printed in Canada. 76 p.

УДК 336.36

М. Ю. Запорожець,

здобувач кафедри фінансових ринків,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

БІРЖОВІ ІНДЕКСИ ЯК ІНДИКАТОРИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Сучасні фондові ринки вже неможливо уявити без різноманітних біржових індексів, які стали чи не головним індикатором тенденцій розвитку не тільки організованого ринку цінних паперів, але й усієї